

Kronika obce Horná Lehota za rok 2023

Počet obyvateľov k 31.12.2022 583 obyvateľov

V roku 2023:

Prihlásení: 7

Odhlásení: 9

Narodení: 3

Sabinka Sviteková

Matias Kasanický

Gabriel Gonšor

Zomrelí: 6

Margita Reguliová, rod. Bielová 94 - ročná

Róbert Tomašák, 29 - ročný

Vladimíra Paríšeková, rod. Harezníková, 38 - ročná

Jozef Domin, 63 - ročný

Ján Sagan, 46 - ročný

Jozef Forgáč, 62 - ročný

Počet obyvateľov k 31.12.2023 578 obyvateľov

Z našej obce vstúpili do stavu manželského:

Ing. Matúš Kľúčik

Denis Fúrik

Natália Jandurová

Najstarší obyvatelia obce:

Bernard Harezník - 93 rokov

Emília Harezníková - rod. Jančeková - 92 r.

Augustín Chomistek – 90 rokov

Klimatické podmienky

Rok 2023 bol podľa správy zverejnenej službou Copernicus Climate Change Service (C3S) najteplejším rokom na svete v doterajšej histórii merania. Priemerná ročná teplota vzduchu na Slovensku v roku 2023 dosiahla 9,8 stupňa Celzia. Teplejším rokom bol iba rok 2014, keď priemerná ročná teplota vzduchu dosiahla 10 °C.

Predzvesťou vyšších teplôt aj u nás v roku 2023 sa stal hneď jeho prvý deň. Práve na 1. januára bolo naozaj extrémne teplo, teplomer nameral cez deň + 9°C. Plusové teploty denné i nočné pretrvávali takmer celý január, až na jeho konci sa ochladilo. Vo februári prišla skutočná zima, 4. a 5. február priniesli obrovské množstvo snehu a k tomu silný vietor. V niektorých obciach na Orave bola vyhlásená kalamita 3. stupňa, pretože cesty boli absolútne neprejazdné. V ďalšom týždni sa ešte výraznejšie ochladilo, nočné teploty klesali pod – 10 °C a 7. februára v noci bolo – 18 °C. Mrazivé noci boli aj začiatkom marca, mrzlo miernejšie v intervale -1,5°C až – 5,5°C. V polovici marca sa oteplilo a teploty začali stúpať až na + 18°C. Koncom marca sa zima vrátila, 29. bolo ráno – 12 °C a držala sa súvislá snehová pokrývka. Chladné počasie pokračovalo aj začiatkom apríla vo Veľký týždeň. V noci mrzlo a cez deň bola teplota do + 5°C. Začiatok Veľkej noci sa tak vôbec nepodobal na jar, no toto chladné obdobie sa onedlho skončilo, teploty stúpali a 22. apríla už bolo + 20°C.

Májové počasie bolo premenlivé. Priemerné hodnoty teplôt a zrážok výrazne ovplyvnili chladnejšia a daždivá perióda v druhej dekáde mesiaca. Posledná dekáda už priniesla teplejšie počasie s častejším výskytom búrok.

Zaznamenané boli dve významné zrážkové epizódy. Prvá sa vyskytla medzi 14. a 17. májovým dňom, zrážky boli v podobe trvalého dažďa. Druhá zrážková epizóda bola spojená s prechodom výrazného studeného frontu 23.mája.

Jún sa z pohľadu teplôt síce rozbiehal pomaly, ale v dňoch od 19. do 23. už bola zaznamenaná prvá vlna horúčav + 28°C až + 29°C. V horúcom a vlhkom vzduchu sa tvorili v oblasti strednej Európy intenzívne prehánky a búrky.

V júli boli najteplejšie prvé tri týždne, najvyššia teplota + 30°C bola zaznamenaná cez víkend 15. a 16. júla. Posledný júlový týždeň priniesol ochladenie a dážď. Chladnejšie počasie pretrvalo až do polovice augusta. Následne sme ale zažili doslova návrat leta. Začala sa dlhá vlna horúčav, 15. a 16. augusta bolo + 30°C.

Koniec leta bol mimoriadne teplý a v tomto trende pokračovala aj jeseň.

Pokojne môžeme skonštatovať, že sme mali v septembri plnohodnotný letný mesiac.

Aj ďalší jesenný mesiac - október skončil teplotne nadnormálny.

November sa z pohľadu teploty spočiatku vyvíjal veľmi podobne ako september a október. Do 12. dňa mesiaca dosahovala denná teplota +11°C až + 13°C. V druhej polovici mesiaca sa postupne výrazne ochladilo. Po 25. novembri prišlo ochladenie ešte výraznejšie a nad našu oblasť prenikol pôvodom arktický vzduch.

Jeseň bola nadpriemerná nielen po teplotnej stránke, ale aj z pohľadu zrážok. Najviac ich spadlo koncom októbra a v novembri. Prvý sneh napadol 18. novembra, ale súvislá snehová pokrývka bola výsledkom sneženia na prelome mesiacov. Spomínaný sneh a arktický vzduch dávali v úvode decembra nádej na peknú zimu. Opak bol ale pravdou. Štedrý deň nás síce privítal zasneženým ránom, keď snehová pokrývka dosiahla výšku 25 - 30 cm. V priebehu predpoludnia už ale opäť začal úradovať tzv. vianočný odmäk - začalo pršať a teplota vzduchu stúpla nad 0°C, v druhý sviatok vianočný bolo + 9°C. Niet divu, že čerstvý sneh sa behom dvoch dní takmer úplne roztopil. Aj koniec roka sa niesol v znamení plusových teplôt.

Pol'nohospodárstvo

Siatie jačmeňa 12. apríla

Výsadba zemiakov 22. až 29. apríla

Žatva 11. až 13. augusta

Zber zemiakov 29. augusta až 1. septembra

Hlavné poľnohospodárske plodiny pestované v našom choťári poskytli úrodu: ozimná pšenica 4,4 tony z hektára, jačmeň 3 tony z hektára a zemiaky 24 ton z hektára. Záhradkárov potešila nadmerná úroda uhoriek a cukety.

Cuketa alebo cukina je odroda jednoročnej plodovej zeleniny radiacej sa k druhu tekvica obyčajná. V našich záhradách a kuchyniach sa začala objavovať koncom 20. storočia. Jedná sa o obľúbenú a vyhľadávanú plodovú zeleninu, ktorú možno v záhrade zberať prakticky celé leto až do prvých mrazov. Výsadba cukety je možná aj na hromade kompostu s prístupom slnečných lúčov. Plod cukety máva väčšinou zelenú farbu a tvarom pripomína hrubú uhorku, väčšia zasa tekvicu. Cuketa sa používa predovšetkým v gastronómii, a to na veľké množstvo spôsobov.

Daždivé a chladné počasie na jar zarmútilo tento rok nejedného včelára aj konzumentov, medu bolo málo. V čase kvitnutia medonosných rastlín bolo chladno a veterno, rastliny medovali krátko alebo skoro vôbec.

Školstvo

Materská škola

Z pôvodnej kapacity pre 15 detí bola v posledných rokoch úpravou priestorov rozšírená na 24 miest. V roku 2023 bolo zapísaných 24 detí, ktoré mali k dispozícii veľkú a malú herňu, spálňu, 2x toalety a šatňu. Nachádza sa tam ešte výdajná školská jedáleň a riaditeľňa. Stravu vozia striedavo starosta z Hornej Lehoty a zo Sedliackej Dubovej zo školskej jedálne pri ZŠ s MŠ v Dlhej nad Oravou. Pri budove MŠ je detské ihrisko a deti môžu využívať aj viacúčelové ihrisko s umelou hracou plochou v tesnej blízkosti MŠ. Deti z našej MŠ spestrili svojím programom oslavu Dňa matiek a Stretnutie dôchodcov.

Zamestnanci MŠ: Mgr. Ivana Dobáková – riaditeľka, Dušana Szalak – učiteľka.

Školopovinné deti navštevujú ZŠ s MŠ v Oravskom Podzámku, alebo ZŠ s MŠ v Dlhej nad Oravou, niektoré deti navštevujú aj základné školy v Dolnom Kubíne a nádejní futbalisti športové triedy ZŠ v Ružomberku.

Firmy v obci

Podielnícke družstvo Horná Lehota

Pozemkové spoločenstvo urbáru a pasienkov Horná Lehota

AGRODRUŽSTVO Horná Lehota

STROJSROS spol. s.r.o.

TRADYSYR s.r.o.

Stolárstvo Hládek

Nábytok ORAVA

DREVOTOP

ZBAL, s.r.o.

Darteon s.r.o.

KASET s.r.o.

EnginesON spol. s.r.o.

AIRAMEX s.r.o.

FARMFOREST s.r.o.

MK Globe s.r.o.

ORTOPKA s.r.o.

RE-Tech servis s.r.o.

EKOWALK spol. s.r.o.

SPON Bauarbeiten s.r.o.

Alimata s.r.o.

Hitforce s.r.o.

Opžp SK s.r.o.

Práce v obci

Rekonštrukcie mosta cez rieku Orava a lavice pre peších cez rieku Oravu – drevo poskytlo Pozemkové spoločenstvo urbáru a pasienkov v Hornej Lehote; mostovú a drevenú výplň lavice zrekonštruovali zamestnanec ObÚ Stanislav Drbiak a dvaja dôchodcovia: Jaroslav Harezník a Ľudovít Skubeň

Obecný úrad zabezpečil úpravu altánku, zimnú údržbu chodníkov a miestnych komunikácií, výrub poškodených resp. vyschnutých stromov popri hlavnej ceste a údržbu cintorína a okolie kostola (kosenie).

V lokalite Pod Stráň bolo vytvorených 900m bežných štrkových prístupových ciest. Všetky sú pokryté fóliou a vrstvou makadamu, pripravené na budúce asfaltovanie. Finančné prostriedky poskytla obec, časť bola získaná predajom ornice a aj od samotných stavebníkov, ktorí pri vydaní stavebného povolenia dobrovoľne prispievajú na inžinierske siete sumou 1000.- €

Deň Zeme

Dňa 21. apríla sa poslanci obecného zastupiteľstva, deti, mládež i dôchodcovia zúčastnili dobrovoľníckej akcie, ktorej cieľom bolo čistenie verejných priestranstiev v obci. Zároveň bol pred obecným úradom organizovaný zber veľkokapacitného odpadového materiálu (molitan, matrace, koberce, šatstvo, nábytok, sedačky, plastové stoličky a stoly, polystyrén, drevo a palety). Obyvatelia mali príležitosť zbaviť sa nadrozmerných nepotrebných vecí.

Obec organizovala v priebehu roka 3- krát zber elektroodpadu a pravidelne zabezpečovala odvoz komunálneho odpadu, plastov, skla, papiera a veľkoobjemového odpadu. Každá domácnosť vlastní kontajnery na komunálny odpad a plasty. V obci sú rozmiestnené kontajnery na sklo a papier. Poplatok za odpad bol v roku 2023 18.- EUR na jedného člena domácnosti.

Kultúra v obci

Fašiangy

Folklorná skupina CHARITA pripomenula zvyky našich predkov. Na poslednú fašiangovú sobotu pripravili dve folklórne pásma: „Páračky“ a „Fašiangy a pochovávanie basy“.

„Páračky“

Povinnou výbavou každej dievky v našej dedine boli periny, ktoré im matky s radosťou a s pýchou pripravovali. Základom, v časoch našich predkov, bolo perie. Perie sa získavalo z husí, ktoré sa v minulosti chovali v každom dvore, kde mali dievčatá.

Husi minimálne dvakrát do roka ošklbali a v zime, keď nebola práca na poli, pustili sa do párania. Skupiny žien sa postupne stretávali u každej z nich a spoločnými silami husacie perie počas zimných večerov popárali. Ako to býva, keď sa ženy stretnú, bolo vždy veselo, každá jedna doniesla nejakú tú klebetnú novinku. Počas párania sa nevenovali len rozprávaniu, ale aj spomínali na mladé časy a veru s radosťou si aj zaspievali. S materami chodili párať perie aj dievky, a tam, kde boli dievky, vždy prišli aj mládenci a bolo veselo.

„Fašiangy a pochovávanie basy“

Fašiangové obdobie bolo na dedinách najveselším obdobím. Vtedy bolo aj najviac svadiieb. Roboty na poli nebolo, tak sa mohla celá dedina zabávať. Najveselšie bolo na konci fašiangov – na ostatkoch. Podľa tradícií sa obec veselila od soboty do utorka. Mládež prezlečená do masiek chodila po dedine vyberať poživeň, z ktorej sa potom hostilo na ostatkovej zábave. V posledný fašiangový deň – utorok - pred polnocou sa slávnostne, za prítomnosti mladých ale aj starších, pochovala basa. Tým sa ukončilo veselé fašiangové obdobie. Popolcovou stredou, ktorá má ľudový názov Škaredá streda, sa začalo pôstne obdobie, ktoré bolo bez zábav. Tie začali až po Veľkej noci.

Tento večer obohatili aj mladí hudobníci, ktorí vyrastajú v našej obci. Určite je to zásluha ich rodičov, ktorí ich vedú láske k hudbe a trpezlivo s nimi cvičia.

Po predstavení v mene všetkých účinkujúcich moderátorka večera Ing. Emília Franeková poďakovala divákovi za účasť a zároveň vyzvala milovníkov folklóru, aby sa pridali k členom folklórnej skupiny CHARITA, aby mohli spoločne v ďalších rokoch udržiavať tradície a zvyky našich prarodičov.

Na záver si všetci spolu zaspievali hymnu našej Folklornej skupiny Charita:
„V tej našej dedinke“

Zoznam účinkujúcich:

Mičáňová Daniela

Sroková Žofia

Jančeková Oľga

Franeková Emília, Ing.

Gonšor Dominová Eva, Ing.

Kytašová Júlia

Kľúčiková Iveta, Bc.

Strečoková Táňa

Harezníková Sára

Jančiarová Ema

Batunová Aneta

Kňazúr Juraj, Ing.

Kľúčik Ján, Ing.

Frančák Zdeno

Harezník Martin, Ing.

Janček Július

Kľúčik Matúš, Ing.

Janček Jakub

Polák Peter

Dubovská Nikola

Kňazúrová Terézia

Harezníková Olívia

Krivdová Anabela

Harezník Janko

Harezník Jakub

Harezník Matej

Polák Matej

Kľúčik Janko

Hudobný doprovod:

Kľúčik Ján, Ing.

Kňazúr Juraj, Ing.

Harezník Martin, Ing.

Úprava kostýmov:

Martvoňová Žofia

Réžia:

Sroková Žofia

Mičáňová Daniela

Folklorná skupina CHARITA reprezentovala našu obec aj na Podroháčskych folklórnych slávnostiach v Zuberici (5. augusta) s pásmom Sadenie stromkov a na Dňoch obce v Oravskom Podzámku (25. augusta) predviedli svadobné zvyky v podobe čepčenia nevesty.

29.4. 2023 Členovia DHZ – hasiči - zabezpečili a postavili pred obecným úradom „máj“.

21.5. 2023 Deň matiek – Deti z MŠ a žiaci zo ZŠ s MŠ v Oravskom Podzámku spríjmnili svojim vystúpením nedeľné odopoludnie všetkým mamám a starým mamám.

4.6.2023 Deň detí a Deň otcov – Poslanci obecného zastupiteľstva zabezpečili pre deti skákacie hrady, maľovanie na tvár, modelovanie z hliny na kruhu, ukážku zásahu hasičov a pripravili športové súťaže. Deti si mohli zajazdiť na koni, obdivovať vystúpenie sokoliarov a vyšantiť sa v penovom kúpeli nastriekanom na bývalom trávnom ihrisku pri rieke Orava. Pre oteckov bolo podávané pivo zdarma.

1. 10. 2023 sa rozozvučal hornolehotský kostolík Najsvätejšej Trojice tónmi sláčikového kvarteta Mgr. Mareka Kľúčika. Účinkujúci: Viliam Trgo /husle/, Martin Kušš /viola/, Peter Királ /violončelo/, Marek Kľúčik /husle/ - spríjmnili zúčastneným divákom sviatočný podvečer prezentáciou výberu najkrajšej klasickej a filmovej hudby.

28.10.2023 pri príležitosti mesiaca úcty k starším pripravili poslanci obecného zastupiteľstva pre našich seniorov posedenie v kultúrnom dome. Prítomní si pochutnali na tradičnej kapustnici a iných dobrotách. Program im spestrili naši malí škôlkari. O dobrú náladu sa postarali speváci – Šinálovci a domáci hudobníci z folklórnej skupiny Charita.

7.12. 2023 Mladí vinšovníci v krojoch zavítali do domácností našich seniorov. Okrem vinšov ich potešili aj vianočným balíčkom od OcÚ a farskej rady v ktorom boli vianočné oblátky a nákupný poukaz do Jednoty COOP v hodnote 10 EUR.

17.12. 2023 V kostole Sedembolestnej Panny Márie sa konal benefičný koncert sláčikového kvarteta Mgr. Mareka Kľúčika. Vstupné bolo dobrovoľné a výťažok bol venovaný Patrikovi Bakancovi na liečbu kmeňovými bunkami. Koncert sa uskutočnil aj vďaka podpore sponzorov: STROJSROS, MTS, DREVODOM, Peter Bolek, SLOVTOP, TRADY SYR, MAS Orava.

Šport

28.1.2023 Zimný prechod chotárom

26.8.2023 Športový deň

Športovci si zmerali sily v súťažiach: nohejbal družstiev, volejbal zmiešaných družstiev, kopanie penált – súťaž o najlepšieho strelca, kopanie penált dôchodcovia – horný koniec verzus dolný koniec. Súťaže prerušila búrka, ale po nej opäť vyšlo slnko a zábava pokračovala.

18.11. 2023 Badmintonový turnaj vo štvorhre

30.12.2023 Stolnotenisový turnaj

Miestne spolky /organizácie/

ZO Jednota dôchodcov Slovenska

Členovia boli aktívni po celý rok:

- pri príležitosti Dňa Zeme čistili cintorín a skrášľovali obec;
- celoročne sa starali o zeleň v okolí kostola a kaplnky;
- organizovali púte do Krakova a do Spišského Podhradia ;
- pomáhali pri príprave odpustovej slávnosti;

- zúčastnili sa na Okresných športových hrách, kde získali dve zlaté medaily: Daniela Mičáňová a Václav Pillar
- Mária Harezníková a Žofia Pillarová vystavovali svoje ručné práce na výstave Šikovné ruky;
- v spolupráci s JDS z Dlhej nad Oravou sa zúčastnili Kyjovských slávností na Morave, navštívili pútnické miesto Velehrad, pravidelne relaxovali v termálnom kúpalisku v Oraviciach;
- zúčastnili sa na zraze dôchodcov zo stredného Slovenska v Oraviciach, po turistickej vychádzke Juráňovou dolinou sa osviežili v Meander parku.

Mistny spolok Slovenského červeného kríža

12.5.2023 sa uskutočnilo valné zhromaždenie, na ktorom členovia MS zvolili predsedníctvo, novým predsedom sa stala Mgr. Jana Bencúrová. MS zorganizoval detský karneval a púť do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove, spolupracoval pri organizácii Dňa matiek, Dňa detí a posedenia pre dôchodcov pri príležitosti mesiaca úcty k starším.

Dobrovoľný hasičský a záchranný zbor

27.5.2023 Členovia DHZ sa zúčastnili okresnej hasičskej súťaže v Dolnom Kubíne. Súťažili dve družstvá, jedno v kategórii muži a druhé v kategórii muži nad 35 rokov, ktorí sa umiestnili na 3. mieste.

Naši hasiči zorganizovali fašiangovú tanečnú zábavu, postavili máj pred obecným úradom a spoluorganizovali Deň detí.

Cirkevné udalosti

2.4.2023 V Kvetnú nedeľu prišli do kostola deti v dobových kostýmoch, aby obrazom predstavili obyvateľov a atmosféru v Jeruzaleme pred viac ako 2000 rokmi, keď tam vítali Ježiša Krista ako Kráľa. Po Kvetnej nedeli nasleduje Veľký týždeň, ktorý vrcholí veľkonočným trojdním. Popoludní obetovali deti a ostatní veriaci pobožnosť krížovej cesty za všetky deti sveta.

30.4.2023 Sviatosť prvého svätého prijímania vysluhoval vo filiálnom kostole Sedembolestnej Panny Márie náš pán farár Mgr. František Dudiak pre 11 detí z celej farnosti, z toho 5 detí bolo z Hornej Lehoty a 6 zo Sedliackej Dubovej.

8.9.2023 vymenoval pápež František za 15. spišského diecézneho biskupa Mons. Františka Trstenského, rodáka z Tvrdošína. Biskupskú vysviacku prijal 21. októbra 2023 z rúk košického arcibiskupa a metropolitu Mons. Bernarda Bobera. Spolusvätiteľmi boli apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Nicola Girasoli a emeritný pomocný spišský biskup Mons. Andrej Imrich.

15.9.2023 Slávnostnú odpustovú svätú omšu na sviatok Sedembolestnej Panny Márie v našom kostole koncelebroval spolu s miestnym pánom farárom kaplán z farnosti Dolný Kubín Mgr. Marián Marhefka, ktorý sa prihovril pútnikom svojou kázňou. Slávnosť obohatili deti a členovia folklórnej skupiny Charita účasťou v krojoch a spevácky zbor svojimi spevmi.

V tento deň si poslucháči Rádia Lumen v relácii Pútnický víkend vypočuli reportáž redaktora Iva Nováka o histórii nášho kostola Sedembolestnej Panny Márie a o živote nášho rodáka misionára Andreja Poláka, SDB. O výstavbe kostola rozprávali najstarší obyvatel' obce Bernard

Harezník a stavbyvedúci Ing. Ladislav Polák. Socha Sedembolestnej Panny Márie inštalovaná v našom kostole, ktorej autorom je akademický sochár Alfonz Groma bola v reportáži predstavená ako jedna z najväčších na Slovensku. Poslucháči sa dozvedeli aj o pietnom mieste na hornolehotskom cintoríne pri hrobe kňaza – misionára Andreja Poláka, SDB, ktoré vytvoril pán Stanislav Kľúčik st. Jeho syn Mgr. art. Stanislav Kľúčik vytvoril bronzovú bustu, ktorá je vsadená do žulových kvádrov. Nezabudnuteľný usmievavý pohľad nášho najvýznamnejšieho rodáka smeruje do dediny a sprevádza jej obyvateľov v každodennom živote. So svojimi spomienkami na nášho „pátra“ sa v reportáži podelili páni Emil Ďaďo a Stanislav Kľúčik. V rádiu sa predstavila aj mladá talentovaná heligonkárka a speváčka Olívia Harezníková s piesňou „Kde si, kde si ó Mária“. Pri tvorbe relácie spolupracovala Mgr. Erika Kľúčiková.

31.10. 2023 Pri príležitosti blížiaceho sa Sviatku všetkých svätých organizovala farská rada a Mariánska družina batôžkový ples s názvom Plesajte všetci svätí. Podmienkou bolo prísť oblečený za patróna či obľúbeného svätca. Podujatie sa začalo svätou omšou, na ktorej začiatku prešiel cez kostol sprievod 12 svätcov, ktorí reprezentovali rôznorodosť sveta. Bolo veľmi pekné, že sa nezapájali len deti, ale dokonca celé rodiny. Predstavení boli napríklad svätý Jakub a Oliver, Matka Tereza, ale aj fatimské deti a iní.

5.12.2023 Mikuláš so svojim sprievodom obišiel celú dedinu a obdaroval všetky deti. O darčeky sa postarali farská rada a OcÚ.

Vianoce

Vianočné koledy nepochybne patria k tým najkrajším vianočným tradíciám. Zvyk „chodenia po spievaní“, od domu k domu, sa v našej obci vytratil. Koledy zostali spievané, či počúvané viac-menej iba v rodinnom kruhu a pri bohoslužbách v kostole. Na Štedrý večer pred svätou omšou si všetci účastníci tejto slávnosti zaspievali koledy spolu s hornolehotskými heligonkármi a harmonikármi rôznych vekových kategórií.

Sviatočné sväté omše vo vianočnom období sprevádzali svojim spevom členovia chrámového zboru: Ing. Juraj Kňazúr, Emil Ďaďo, Stanislav Kľúčik, Jozef Strečok, Mgr. Veronika Harezníková, Mgr. Michaela Dvorská, Mária Reguliová, Ing. Magdaléna Chomisteková, Natália Poláková, Slávka Forgáčová, MUDr. Adriána Mikulášová, Diana Strečoková

Jasličková pobožnosť

V prvý sviatok vianočný starostliví rodičia so svojimi deťmi pripravili jasličkovú pobožnosť. Deti zaspievali a zahrli na hudobných nástrojoch v kostole, svojimi úprimnými modlitbami ďakovali za dary a prosili o potrebné milosti pre seba i svojich blízkych.

Dobrá novina

Tradícia „Dobrej noviny“ najväčšej celoslovenskej detskej koledníckej zbierky sa drží v našej dedine už 23 rokov. Vyzbierané financie – 1000.- EUR sú určené na vzdelávanie mladých ľudí v oblasti elektrických a solárnych technológií, vodného hospodárstva a počítačovej gramotnosti v Južnom Sudáne.

Deti z našej obce pod vedením Mgr. Eriky Kľúčikovej a Mgr. Ivety Kľúčikovej predstavili svoj kolednícky program aj pred mladými koledníkmi zo Spišskej diecézy na svätej omši v Tvrdošíne, ktorú celebroidal otec biskup Mons. František Trstenský.

Mimoriadne udalosti:

Predčasné voľby do Národnej rady SR v našej obci

Dátum konania: 30.09.2023

Počet voličov zapísaných v zozname voličov: 444

Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní: 338

Počet voličov, ktorí odovzdali obálku: 338

Počet platných odovzdaných hlasov: 338

Výsledky volieb:

Kresťanskodemokratické hnutie 87 hlasov

SMER - sociálna demokracia 51 hlasov

Progresívne Slovensko 45 hlasov

HLAS - sociálna demokracia 44 hlasov

Slovenská národná strana 29 hlasov

REPUBLIKA 20 hlasov

OLĀNO a PRIATELIA: OBYČAJNÍ ĽUDIA /OLĀNO/, NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI /NEKA/, NOVA, SLOBODNÍ a A ZODPOVEDNÍ, PAČIVALE ROMA, MAGYAR SZÍVEK a Kresťanská únia a ZA ĽUDÍ 18 hlasov

Sloboda a solidarita 15 hlasov

Demokrati 13 hlasov

SME RODINA 6 hlasov

Kotlebovci – Ľudová strana Naše Slovensko 5 hlasov

KARMA 2 hlasy

Pirátska strana – Slovensko 1 hlas

Komunistická strana Slovenska 1 hlas

SDKÚ – DS – Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana 1 hlas

PRINCÍP 0 hlasov

Maďarské fórum , Občianski demokrati Slovenska, Za regióny, Rómska koalícia,

Demokratická strana 0 hlasov

Vlastenecký blok 0 hlasov

Modrí, Most – Híd 0 hlasov

SPRAVODLIVOSŤ 0 hlasov

Slovenské Hnutie Obrody 0 hlasov

My Slovensko 0 hlasov

SZÖVETSÉG – Magyarok. Nemzetiségek. Régiók. ALIANCIA – Maďari. Národnosti.

Regióny 0 hlasov

SRDCE vlastenci a dôchodcovia – SLOVENSKÁ NÁRODNÁ JEDNOTA 0 hlasov

Predčasné parlamentné voľby do NR SR – Slovenská republika

Volebná účasť bola 68,5 %, čo je najviac od roku 2002, keď prišlo voliť 70 % voličov.

Predčasné parlamentné voľby 2023 na Slovensku vyhrala strana SMER – sociálna demokracia, volilo ju 22,94% voličov. Na druhom mieste skončilo Progresívne Slovensko so ziskom 17,96 % a tretí HLAS – sociálna demokracia so 14,70 %. Do parlamentu sa dostalo sedem politických strán a hnutí. Potrebné kvórum dosiahla ešte koalícia OĽaNO – KU- Za ľudí s 8,89 %, KDH s 6,82 %. SaS s 6,32 % a SNS s 5,62 % hlasov.

Prezidentka SR Zuzana Čaputová vymenovala vládu Slovenskej republiky 25. októbra 2023.

Premiárom sa už po štvrtý raz stal Róbert Fico.

Vládnu koalíciu vytvorili strana SMER – sociálna demokracia so stranou HLAS – sociálna demokracia a Slovenskou národnou stranou. Národná rada vyslovila vláde dôveru 21. novembra 2023

Vo veku 97 rokov v Dolnom Kubíne zomrela pani Justína Haťapková, rodená Tyrolová, ktorá písala kroniku obce Horná Lehota v rokoch 1956 - 1959. Ona bola prvou kronikárkou, zaznamenala históriu obce spätne, na základe spomienok vtedy žijúcich obyvateľov Hornej Lehoty. Pochádzala z Oravskej Polhory a bola manželkou pána Pavla Haťapku, bývali v rodinnom dome č. 99, mali dvoch synov a jednu dcéru, v 80. rokoch sa z obce odsťahovali a dom predali.

Pani Margita Reguliová, ktorá zomrela v roku 2023 vo veku 94 rokov, bola poslednou z lehotských žien, ktorá sa v bežnom živote obliekala do kroja. Preto si pripomínáme, z čoho sa tento ženský odev skladal koncom 20. a začiatkom 21. storočia. Pracovné oblečenie tvorila "vizitka". Siahala do pása, mala úzke rukávy, bola zdobená riasením a malým stojatým golierikom. Dolnú časť tela zakrývala sukňa, pod ktorou ženy nosili oblečený spodník. Podľa materiálu, z ktorého bola sukňa ušitá, dostala názov barchanica. Dôležitou súčasťou ženského odevu bola zástera – „fertucha“, bola o pár centimetrov kratšia ako vrchná sukňa a uväzovala sa za chrbtom pomocou predĺžených koncov riaseného pása. Vo sviatočný deň nosili ženy oblečené jednofarebné blúzy. V chladnejšom počasí ich zakrýval vlnený sveter farebne ladiaci so šatkou a sukňou. Sviatočná sukňa sa zhotovovala z tkaniny zvanej štof. Pod sukňu si obliekali obyčajne dva spodníky ušité z mušlienou. Aj čierna zástera bola na sviatok z kvalitnejšieho materiálu zvaného glot. Po celej dĺžke bola skladaná do rovnako širokých jednosmerných záhybov a spodný okraj mala obšitý kupovanou čipkou.

Na hlave nosili uviazané šatky - šáfokly, delínky a štofky, ktoré si uväzovali na tzv.: „pochválen“. V zime nosili kutľovku, ktorú si prehadzovali cez plecia, prípadne im pred chladom chránila aj hlavu. Bola to rozmerovo väčšia vlnená šatka, prevažne čiernej farby, ktorá mala po okrajoch ozdobne vyviazané strapce. V mrazivom zimnom počasí nosili krátke kožušky alebo kožušinové vesty zhotovované z ovčích koží. Zimnou obuvou siahajúcou pod kolena boli súkenné papuče – kapce, alebo vysoké kožené čierne čizmy. V teplom období nosili čierne šnurovacie poltopánky. Na nohy si obliekali pančuchy zvané „štrinfle“.

Bohužiaľ všetky nositeľky tejto tradície nás už opustili. Veľká vďaka patrí folklórnej skupine Charita, ktorá svojimi vystúpeniami oživuje aj lehotský kroj.

Začala sa rekonštrukcia dolného kaštieľa. Postavil ho Andrej Abaffy v 2. polovici 17. storočia, ktorý bol v rokoch 1642 – 1653 kapitánom Oravského hradu, postupne ho obývali jeho potomkovia. Posledným majiteľom kaštieľa z rodu Abaffy bol Aurel, ktorý majetok v roku 1922 predal a opustil Hornú Lehotu. Kaštieľ v súkromnom vlastníctve chátral, v roku 1967 prešiel do správy Okresnej pamiatkovej správy v Dolnom Kubíne a bol zapísaný do Ústredného zoznamu kultúrnych pamiatok. V roku 1972 prebehli nevyhnutné záchranné práce, boli snahy nájsť kaštieľu využitie. Až v 90. rokoch 20. storočia bol súkromným majiteľom zrekonštruovaný a adaptovaný na ubytovacie a reštauračné účely pod názvom Motel SIPOX. Od roku 2004 zostal zatvorený a chátral. V roku 2023 budovu kúpil súkromný vlastník a začal s jej komplexnou rekonštrukciou.

Schválené na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 22.03.2024